

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621203160
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621203160.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M., v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. H. XX, okres M. G., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. H. XX, okres M. G. a otca H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, T., D., Česká republika, toho času D. H. XX, okres M. G., v konaní o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloletého, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.05.2015, č. k. 5P/11/2015-42 v časti o osobnej starostlivosti a o výživnom tak, že maloletý D. F., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý je o p r á v n e n ý maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého D. F., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca maloletého, počnúc od 16.08.2021.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na určenie výživného z a m i e t a.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 16.08.2021 do 30.09.2021 v sume 228,72 eur súd p o v o ľ u j e matke uhradiť v splátkach po 00,- eur mesačne, spolu s bežným výživným t. j. do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca maloletého pričom prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 16.08.2021 návrh na zmenu osobnej starostlivosti o maloletého D. F., nar. XX.XX.XXXX spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Návrh na rozhodnutie vo veci samej a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia má totožný obsah. Otec návrh odôvodnil tým, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.05.2015, č. k. 5P/42/2015 (zrejme správne má byť 5P/11/2015) zverený do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 60 eur mesačne. Nad výchovou maloletého bol nariadený dohľad. Matka synovi poskytovala osobnú starostlivosť. Počas celého obdobia sporadicky požívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. V čase, keď bola pod vplyvom alkoholu, starostlivosť maloletému poskytovali matkine sestry, ktoré žijú v jednom dome. Každý rok sa stávalo, že matka zmizla z domu aj na

niekoľko dní, vtedy otca matkine sestry pravidelne kontaktovali a on z Prahy pricestoval na Slovensko. Táto situácia sa opakovala takmer každý rok v lete. Tak sa stalo aj pred týždňom, matka maloletého sa zdržiava na neznámom mieste. Otec uviedol, že ukončil prácu v Prahe a pricestoval za synom na Slovensko a poskytuje mu každodennú osobnú starostlivosť. Matka dostávala opakovane šance na nápravu, ale vždy zlyhala. Pred mesiacom začala protialkoholickú liečbu v Sučanoch, ktorú po piatich dňoch ukončila. Matkin problém s požívaním alkoholických nápojov je dlhodobý. Otec uviedol, že sa rozhodol žiť na Slovensku, aby syn nemusel meniť školu a učiť sa v českom jazyku. Sestry matky mu povolili bývať so synom v ich spoločnom dome. Otec si hľadá zamestnanie a chce si na Slovensku vytvoriť podmienky pre starostlivosť o syna. So synom má veľmi dobrý vzťah, syna pravidelne navštevoval, plnil si vyživovaciu povinnosť. Syn chodieval ku nemu na prázdniny.

2. Na základe návrhu bolo dňa 07.09.2021, č. k. 20P/53/2021-17 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverený do osobnej starostlivosti otca.

3. Na prejednanie a rozhodnutie veci súd nariadil pojednávanie. Súd pojednávanie vykonal v neprítomnosti matky, ktorá predvolanie na pojednávanie riadne prevzala, ale na pojednávanie sa nedostavila a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, ani nežiadala odročiť pojednávanie. Na pojednávaní dňa 06.10.2021 otec na podanom návrhu čo do jeho dôvodov aj návrhu vo veci samej trval. Uviedol, že prišiel na Slovensko, aby sa postaral o syna. Zamestnal sa od septembra v spoločnosti F., E..A..O., M. G.. Dohodol sa so sestrami matky, že môže zostať bývať so synom v rodinnom dome v D. H. XX až dospelosti syna. Obýva jednu izbu, kde má so synom každý svoju posteľ. V dome bývajú tri sestry od matky a ešte od jednej tej sestry syn. Matka vlastní štvrtinu domu. On prispieva na domácnosť 60,- eur mesačne a platí sestre, ktorá má väčšinový podiel na dome. Nákupy zabezpečuje pre seba a syna osobitne. Syn sa nestravuje v škole, vždy sa ide naobedovať domov. Syn navštevuje základnú školu v R., 4. ročník. Všetky školské potreby na začiatku školského roka synovi zabezpečil. Kúpovali sa zošity, pracovné učebnice, prezúvky, knihy. S matkou je to problematické, neustále požíva alkoholické nápoje, aj včera, keď sa vrátil z práce, bola opitá. O pojednávaní vedela, že je nevie, prečo neprišla. On prišiel rovno z práce a odchádzal z domu o pol 6 ráno do práce. Niekedy to matka vedela kontrolovať, ale v súčasnej dobe je to tak, že je neustále pod vplyvom alkoholu. Ani nevedia, kde je, aj niekoľko dní je preč. Protialkoholické liečenie v minulosti nemalo význam, matka tam nevydržala. Keď sa v lete stalo, že z domu odišla na niekoľko dní, neváhal a prišiel za synom, aby sa o neho postaral. Na určení výživného vo výške 250 eur mesačne trvá, pretože chce, aby sa matka konečne spamätala, môže sa zamestnať.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 06.10.2021 uviedol, že súhlasí s návrhom, pretože situácia v rodine je zmenená, matka nezvláda situáciu, naďalej požíva alkoholické nápoje. Keď matka aj v minulosti zlyhávala v starostlivosti o maloletého, otec bol vždy ten, ktorý sa o syna postaral, svoju úlohu si vždy zastal. Takisto aj výživné vždy platil. Pokiaľ sa týka vyživovacej povinnosti, ponecháva na zváženie súdu výšku vyživovacej povinnosti, avšak dáva do pozornosti súdu, že matka je celé roky evidovaná na úrade práce, nehľadá si prácu, nemá záujem sa zamestnať, zvyšovať si príjem. Teraz, aj keď nebude mať v osobnej starostlivosti syna, má priestor na to, aby si nejaké zamestnanie našla. Maloletý má k otcovi veľmi dobrý vzťah, maloletý ho rešpektuje, aj keď otec nastavuje možno prísnejšie pravidlá, než na ktoré bol maloletý zvyknutý, ale inak si rozumejú s otcom. Zmena osobnej starostlivosti je v prospech maloletého.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca a oboznámením sa s listinnými dokazmi, založenými v spise, a to: návrhom, pracovnou zmluvou, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o poberaní prídavku na dieťa a dávky v hmotnej núdzi zo strany matky a oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 5P/11/2015.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. (veta 1. a 2.) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane. (veta 4.)

7. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Predmetom konania je zmena osobnej starostlivosti o maloletého D. F., nar. XX.XX.XXXX, a s tým súvisiace otázky zastupovania dieťaťa a spravovania jeho majetku, určenia vyživovacej povinnosti tomu z rodičov, ktorému nebude dieťa zverené do osobnej starostlivosti a styku tohto rodiča s dieťaťom. V intenciách návrhu otca súd rozhodol o zverení maloletého D. do jeho osobnej starostlivosti a súčasne rozhodol, že otec je oprávnený zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloletého súd vzal do úvahy faktický stav, kedy je maloletý v starostlivosti otca. Súd sa oboznámil s pripojeným spisom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/11/2015, z ktorého mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.05.2015, sp. zn. 5P/11/2015, bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 60 eur mesačne. Súd zároveň uložil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý sa vykonáva prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát za dva mesiace.

13. Súd mal preukázané, že v čase rozhodovania matka, ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti, maloletému nezabezpečuje riadnu starostlivosť. Matka dlhodobo vedie nezodpovedný spôsob života. Jej správanie je nepredvídateľné, dieťa opúšťa a nezabezpečuje mu starostlivosť. Matka má dlhodobo problém s požívaním alkoholických nápojov a aj niekoľko dní nevedia ani jej najbližší príbuzní (matkine sestry, s ktorými žije v rodinnom dome), kde sa nachádza. Ako vyplýva aj zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 03.09.2021 situácia, že matka opúšťa dieťa sa stáva opakovane. Zmizla aj na niekoľko dní, syna ponechala bez dozoru, zdržiavala sa na neznámych miestach. Z úradnej činnosti je známe, že matka požívala v zvýšenej miere alkoholické nápoje. Otec aktuálne spolu s maloletým býva v rodinnom dome na adrese D. H. X. Rodinný dom je v spoluvlastníctve sestier matky a jej samotnej. Otec má od nich súhlas, že v dome môže bývať spoločne aj s maloletým D.. K dispozícii má jednu izbu, ktorá je zariadená nábytkom. Dieťa má vlastné lôžko, aj priestor na hranie. Od príchodu otca sa hygiena v izbe, ktorú užívala predtým matka so synom výrazne zlepšila. Ostatné priestory domu užíva rodina spoločne. Otec maloletého pracoval do polovice augusta 2021 v Českej republike, v Prahe. Prácu v Českej republike ukončil a presťahoval sa na Slovensko, aby svojmu synovi mohol poskytovať každodennú starostlivosť. Otec má s maloletým D. veľmi dobrý vzťah, maloletý ho rešpektuje. Otec maloletému zabezpečil všetky potrebné veci a pomôcky do školy. Maloletý pri pohovore pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že si praje byť zverený do starostlivosti otca. Mama často požíva alkoholické nápoje. Stáva sa že z domu odíde a nepríde aj niekoľko dní. Otec sa o neho dobre stará. Má otca rád. Otec je prísnejší, musí pri ňom dodržiavať pravidlá, ale vychádzajú spolu dobre. Matka maloletého bola čase šetrenia pomerov zo strany kolízneho opatrovníka už doma. Býva v prístavbe rodinného domu. Pripravovala jedlo pre maloletého aj otca. Uviedla, že súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti otca. Je pravda,

že nedokáže kontrolovať požívanie alkoholických nápojov. Naposledy keď odišla, bola preč aj dvanásť dní. Nevie, prečo to urobila, nechce sa vyjadriť ani k tomu, kde sa zdržiavala v uvedenom čase. Je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na úrade práce. Od polovice septembra chce nastúpiť na aktívne práce. Z aktívnych prác bola predtým vyradená z dôvodu neospravedlnených absencií. Súd ustálil, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol z dôvodu stability výchovného prostredia zverený do osobnej starostlivosti otca. Súd neurčoval styk matky so synom a ponechal ho na dohodu rodičov a záujem maloletého, keď navyše matka sa zdržuje v rodinnom dome, kde žije aj otec s maloletým.

14. Pokiaľ sa týka výšky vyživovacej povinnosti matky, otec navrhoval určiť výživné vo výške 250 eur. Stanovisko matky súd nezistil, nakoľko sa bez ospravedlnenia nedostavila na pojednávanie. Maloletý má takmer 10 rokov. S jeho rastom, školskými povinnosťami, stravou, ošatením a bývaním sú spojené nemalé výdavky. Otec sa po príchode na Slovensko zamestnal v spoločnosti F., E..A..O., od 06.09.2021. Zatiaľ mu zamestnávateľ poskytol zálohu vo výške 150 eur a ešte by mal dostať 350 až 400 eur. Otec vynakladá všetko úsilie na to, aby zabezpečil pre syna všetky potreby. Matka poberá prídavok na dieťa vo výške 25,50 eur mesačne a tiež dávku v hmotnej núdzi priemerne za posledných 12 mesiacov vo výške 143,66 eur (1.724 : 12). Súd určil matke povinnosť platiť výživné vo výške 150 eur mesačne, pretože je v jej schopnostiach a možnostiach aktuálne výživné v takejto výške poskytovať. Matka má prakticky minimálne mesačné náklady. Býva v dome so svojimi sestrami, pričom nebolo preukázané, že by na domácnosť prispievala. Potreby maloletého aktuálne v celom rozsahu zabezpečuje otec. Odhliadnuc od toho, že matka má v súčasnosti príjem vo výške približne 169,16 eur mesačne (prídavok na dieťa spolu s dávkou v hmotnej núdzi) a pri jej minimálnych výdavkoch je schopná uhrádzať výživné vo výške 150 eur, matka by mala byť motivovaná nájsť si zamestnanie a svoje možnosti na uhrádzanie výživného zvyšovať. Nebolo v konaní preukázané, že by matka mala zníženú pracovnú spôsobilosť, hoci nadmerné požívanie alkoholu sa v súvislosti s hľadaním zamestnania javí ako problematické. Je to však stav, ktorý si matka spôsobuje sama a nemôže to byť na ujmu maloletého. Maloletý je vo veku, kedy je nielen svojou výchovou, ale predovšetkým svojou výživou odkázaný na svojich rodičov. Výživné vo výške 150 eur nezodpovedá úplne všetkým potrebám dieťaťa, na jeden deň predstavuje čiastku 4,92 eur. Táto čiastka pokryje možno náklady na stravu dieťaťa a minimálny hygienický štandard. Pritom výživné má zabezpečiť všeobecný rozvoj dieťaťa, nielen v zmysle slova výživa, ale aj ostatné odvodnené potreby dieťaťa (vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, kultúrne a spoločenské potreby, šport, záujmová činnosť ap.). Zároveň však je životná úroveň dieťaťa odrazom životnej úrovne rodiča, preto pri určení výšky výživného súd vzal do úvahy aj túto skutočnosť.

15. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), zriadený z účasti konaní nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súdom na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a zriadenému z účasti konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.